

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

14. dubna 2011*

Ve věci C-331/09,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě čl. 88 odst. 2 ES,
podaná dne 17. srpna 2009,

Evropská komise, zastoupená K. Grossem a A. Stobieckou-Kuik, jako zmocněnci,
s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Polské republice, zastoupené M. Krasnodębskou-Tomkiel, jako zmocněnkyní,

žalované,

* Jednací jazyk: polština.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan a M. Berger (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Polská republika tím, že nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z rozhodnutí Komise 2008/344/ES ze dne 23. října 2007 o státní podpoře C 23/06 (ex NN 35/06), kterou Polsko poskytlo výrobcí oceli skupině Technologie Buczek (Úř. věst. L 116, s. 26), porušila ustanovení čl. 249 čtvrtého pododstavce ES a články 3, 4 a 5 uvedeného rozhodnutí.

Právní rámec

- 2 Třináctý bod odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), zní následovně:

„vzhledem k tomu, že by v případech protiprávní podpory, která není slučitelná se společným trhem, měla být obnovena účinná hospodářská soutěž; že za tímto účelem je nutné, aby byla podpora bez odkladu navrácena včetně úroků; že je vhodné, aby navrácení podpory bylo uskutečňováno v souladu s postupy vnitrostátního práva; že použití těchto postupů by nemělo být překážkou obnovy účinné hospodářské soutěže tím, že by bránilo okamžitého a účinného výkonu [okamžitému a řádnému splnění povinností vyplývajících z] rozhodnutí Komise; že k dosažení tohoto výsledku by měly členské státy učinit všechna nezbytná opatření zajišťující účinnost rozhodnutí Komise.“

- 3 Článek 14 odst. 3 nařízení č. 659/1999 uvádí:

„Aniž je dotčen příkaz Soudního dvora Evropských společenství podle článku [242] Smlouvy, navrácení se provede bezodkladně a v souladu s postupy vnitrostátního práva dotčeného členského státu za předpokladu, že umožňují okamžitý a účinný výkon [okamžité a řádné splnění povinností vyplývajících z] rozhodnutí Komise. Aniž je dotčeno právo Společenství, učiní za tímto účelem a v případě řízení před vnitrostátními soudy dotčené členské státy všechny nezbytné kroky v rámci jejich právních řádů, včetně dočasných opatření.“

4 Článek 23 odst. 1 téhož nařízení zní:

„Neplní-li dotyčný členský stát podmíněčné nebo záporné rozhodnutí, zejména v případech uvedených v článku 14, může Komise předložit záležitost přímo Soudnímu dvoru Evropských společenství v souladu s článkem [88] odst. 2 Smlouvy.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 5 V článku 1 rozhodnutí 2008/344, které bylo Polské republice oznámeno dne 24. října 2007, Komise určila, že opatření přijatá Polskou republikou ve prospěch skupiny Technologie Buczek (dále jen „GTB“) představují státní podporu neslučitelnou se společným trhem (dále jen „dotčená podpora“).
- 6 V době rozhodné z hlediska skutkových okolností, které vedly ke vzniku projednávaného sporu, GTB působila v odvětví výroby oceli jako výrobce trubek a byla tvořena společností Technologie Buczek SA (dále jen „TB“), která měla několik dceřiných společností, z nichž dvě byly podle Komise rovněž příjemci dotčené podpory, a sice společnost Buczek Automotive sp. z o.o. (dále jen „BA“) a Huta Buczek sp. z o.o. (dále jen „HB“).
- 7 Dotčená podpora ve prospěch GTB spočívala v nevymáhání veřejnoprávních pohledávek několika veřejnoprávních věřitelů, zejména orgánu sociálního zabezpečení, města Sosnowiec, kde se nacházelo sídlo GTB, a Státního fondu pro rehabilitaci osob s omezenou pracovní schopností.

- 8 Prvních pět článků výroku rozhodnutí 2008/344 zní následovně:

„Článek 1

Státní podpora ve výši 20761643 PLN, kterou Polsko poskytlo protiprávně [GTB], porušuje ustanovení čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES a není slučitelná se společným trhem.

Článek 2

Státní podpora ve výši 1369186 PLN, kterou Polsko poskytlo [GTB] v období 1997–2003, nebyla použita v souladu s podmínkami stanovenými v protokolu č. 8 Smlouvy o přistoupení, a není proto slučitelná se společným trhem.

Článek 3

1. Polsko zajistí navrácení podpor uvedených v článku 1, které byly protiprávně poskytnuty [GTB], zejména od dceřiných společností [HB] a [BA], úměrně k částce, kterou tyto společnosti skutečně obdržely. Polsko zajistí navrácení částky ve výši 13578115 PLN společností [HB] a částky ve výši 7183528 PLN společností [BA].

2. Polsko zajistí navrácení zneužitě podpory uvedené v článku 2, která byla poskytnuta [GTB], společností [TB].

3. Částka, která má být navržena, podléhá úrokům ode dne, kdy byla příjemci k dispozici, až do dne, kdy byla získána zpět.

4. Úroky se vypočtou na základě složené úrokové míry v souladu s kapitolou V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES [...].

Článek 4

1. Navrácení podpory uvedené v článku 1 a 2 se provede s okamžitým účinkem.

2. Polsko zajistí, aby toto rozhodnutí bylo provedeno ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

Článek 5

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Polsko Komisi tyto informace:

- a) celková částka (jistina a úroky), kterou mají příjemci navrátit;
- b) podrobný popis již přijatých a plánovaných opatření k dosažení souladu s tímto rozhodnutím;
- c) doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno podporu vrátit.

2. Polsko Komisi informuje o pokroku vnitrostátních opatření přijatých k provedení tohoto rozhodnutí až do doby úplného navrácení podpory uvedené v článku 1 a 2. Na žádost Komise Polsko neprodleně poskytne informace o již přijatých a plánovaných opatřeních k dosažení souladu s tímto rozhodnutím. Polsko poskytne rovněž podrobné informace o částkách podpory a úroků, které již příjemci navrátili.“

- 9 Ke dni přijetí rozhodnutí 2008/344 byla společnost TB v insolvenčním řízení; insolvenční návrh byl podán dne 16. srpna 2006. Naproti tomu byl insolvenční návrh společnosti BA byl podán dne 25. června 2008 a insolvenční návrh společnosti HB dne 29. dubna 2009, tedy po uplynutí lhůty stanovené v článku 4 uvedeného rozhodnutí.

- 10 Dne 8. ledna 2008 podaly společnosti TB, BA a HB žaloby k Soudu prvního stupně Evropských společenství (nyní Tribunál), kterými se domáhají zrušení rozhodnutí 2008/344 (zapsané pod čísly T-465/07, T-1/08 a T-440/07). Souběžně se svou žalobou podaly společnosti HB a BA k předsedovi uvedeného Soudu návrh na odklad vykonatelnosti uvedeného rozhodnutí. Dne 13. února 2008 nařídil předseda Soudu odklad vykonatelnosti tohoto rozhodnutí, dokud nebude s konečnou platností rozhodnuto o návrzích na nařízení předběžných opatření. Dvěma usneseními ze dne 14. března 2008, Buczek Automotive v. Komise (T-1/08 R) a Huta Buczek v. Komise (T-440/07 R), předseda Soudu zamítl návrhy společností BA a HB na nařízení předběžných opatření.

- 11 Polská republika vstoupila dne 18. března 2008 do řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání společností HB a BA a navrhla, aby Soud rozhodnutí 2008/344 zrušil.

- 12 Pokud jde o návazná opatření přijatá polskými orgány ke splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí, Polská republika dopisem ze dne 25. ledna 2008 Komisi informovala o několika subjektech, které mají zajistit navrácení dotčené podpory příjemci, aniž však upřesnila, jaké jsou částky této podpory, které mohou být společnostmi HB a BA navráceny. Polská republika, která uplatňovala obtíže způsobené tím, že tato podpora byla příjemcům poskytnuta před přistoupením tohoto členského státu k Evropské unii, se zejména dovolávala potřeby dodatečné lhůty k zajištění navrácení dotčené podpory, a to z důvodu nutnosti vyhledat, a případně znovu vypracovat relevantní dokumenty. Uvedené orgány se mimoto v tomtéž dopise tázaly, zda je na základě rozhodnutí 2008/344 možné vymáhat největší část této podpory od společnosti TB v průběhu insolvenčního řízení a od společností HB a BA požadovat vrácení pouze zbývající částky.

- 13 Ve své odpovědi na uvedený dopis ze dne 13. února 2008 Komise s tímto způsobem navrácení dotčené podpory nesouhlasila z toho důvodu, že není v souladu s obsahem rozhodnutí 2008/344.

- 14 Dopisem ze dne 22. února 2008 polské orgány opět poukazovaly na závažné právní a praktické obtíže při vymáhání dotčené podpory a žádaly o prodloužení lhůty pro splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí do 30. června 2008.
- 15 V tomto ohledu polské orgány v dopise ze dne 7. března 2008 poukazovaly na technické obtíže spojené s vyhledáváním původních dokumentů, na jejichž základě byla poskytnuta dotčená podpora. Z právního hlediska polské orgány uplatňovaly nebezpečí „dvojitěho navrácení“ této podpory společnostmi TB a jejími dceřinými společnostmi. Takové nebezpečí podle Polské republiky pramení z absence právního základu umožňujícího orgánům veřejné správy upustit od vymáhání své pohledávky vůči společnosti TB, jejíž správce je povinen zajistit splacení těchto dluhů, včetně částek, které mají být navráceny dceřinými společnostmi společnosti TB, jež jsou ve skutečnosti příjemci dotčené podpory. Navíc, v případě splacení těchto dluhů již podle polského insolvenčního práva neexistuje právní základ umožňující společnosti TB požadovat od svých dceřiných společností vrácení částek, které sama zaplatila.
- 16 Ve své odpovědi ze dne 4. dubna 2008 Komise s politováním, že polské orgány nepředložily žádné řešení problému „dvojitěho navrácení“, navrhla prozatímní použití rozhodnutí 2008/344 prostřednictvím otevření vázaného bankovního účtu, na který skuteční příjemci dotčené podpory zaplatí částky uvedené v tomto rozhodnutí, včetně příslušných úroků, avšak podmínila tuto možnost tím, že uvedené orgány zajistí, aby správce společnosti TB vůči společnosti HB podal regresní žalobu.
- 17 Dopisem ze dne 13. června 2008 polské orgány informovaly Komisi, že insolvenční správce společnosti TB provedl v dubnu 2008 rozvrh některých aktiv, a celková částka, kterou tato společnost k tomuto datu vrátila, se přitom blížila 13 milionům PLN, a opět zdůraznila, že povinnost navrátit podporu, která byla společnosti TB

poskytnuta, vychází z polského insolvenčního práva. Komise byla navíc informována o dodatečných částkách, jež někteří veřejnoprávní věřitelé musejí získat zpět od společnosti HB a BA.

- 18 Ve svém dopise ze dne 18. července 2008 Komise požádala o podrobnou zprávu o stavu skutečného navrácení dotčené podpory a položila řadu konkrétních otázek ohledně částek požadovaných jednotlivými věřiteli. Pokud jde o otázku „dvojího navrácení“, Komise trvala na tom, že ať je řešení navrhované polskými orgány jakékoli, nesmí porušit povinnosti jasně vymezené v rozhodnutí 2008/344, a upozornila Polskou republiku, že pokud nesplní povinnosti vyplývající z tohoto rozhodnutí, může Komise zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.
- 19 Dopisem ze dne 5. září 2008 informovaly polské orgány Komisi o tom, že insolvenční řízení společnosti TB bylo přerušeno poté, co byl plán rozvrhu napaden žalobou. Proti dceřiným společnostem TB podal žalobu k soudu jediný subjekt, nicméně tento návrh na vydání exekučního titulu nespĺňoval formální náležitosti, takže žádné rozhodnutí v tomto ohledu nemohlo být vydáno. Polská republika se mimoto v tomto dopise domáhala přímého setkání svých zástupců a zástupců Komise.
- 20 Ve své odpovědi ze dne 29. října 2008 Komise opět uvedenému členskému státu připomněla možnost zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Komise položila nové otázky a možnost takového setkání podmínila předchozím předložením návrhu řešení problému „dvojího navrácení“ tímto členským státem.

- 21 Ve svém dopise ze dne 22. prosince 2008 polské orgány Komisi informovaly, že výše podpory, jež má být navrácena společností TB, je vyšší než částka sdělená Komisi při vypracování rozhodnutí 2008/344 a že zajistí navrácení této vyšší částky. Polské orgány dále Komisi sdělily, že polský soud vydal rozhodnutí o úpadku společnosti BA. Uvedené orgány uvedly, že s jednotlivými subjekty, jež poskytují podpory, hodlají za účelem projednání otázky „dvojího navrácení“ uspořádat schůzku, a dále sdělit doplňující informace k této problematice. Polské orgány připojily kopii přihlášek pohledávek všech věřitelů k majetkové podstatě společnosti TB a oznámily, že se v lednu 2009 chystají předložit určitý návrh.
- 22 Ve svém dopise ze dne 30. ledna 2009 polské orgány navrhly splacení dluhů, které měla společnost TB vůči veřejnoprávním subjektům ke dni 31. prosince 2004, včetně úroků narostlých do dne 15. srpna 2006, tedy dne, který předcházel insolvenčnímu návrhu společnosti TB, z majetkové podstaty této společnosti podle vnitrostátních ustanovení v oblasti odkladu platby dluhů vůči veřejnoprávním subjektům. Naproti tomu společnost HB ani společnost BA nejsou dlužníky výše uvedených dluhů, ale zaplatí hospodářskou výhodu získanou nesplacením dluhů, jinými slovy „ekvivalent podpory“, odpovídající rozdílu mezi úroky, jež tyto společnosti skutečně zaplatily, a úroky, jež měly zaplatit za tržních podmínek, zejména s ohledem na jejich obtížnou situaci. Kromě „ekvivalentu podpory“ jako takového zaplatí společnost HB a BA úroky z tohoto ekvivalentu vypočítané v případě společnosti BA za období od 1. ledna 2005 do 24. června 2008, který je dnem předcházejícím insolvenčnímu návrhu této společnosti, a v případě společnosti HB až do dne zaplacení.
- 23 Tento návrh tak podle polských orgánů stanoví navrácení částky ve výši 22 130 829 PLN, jež zahrnuje i úroky z prodlení, z níž 13 491 124,77 PLN již bylo navráceno, takže zbývá vrátit částku ve výši 7 789 272,01 PLN, což s ohledem na částky dlužné společnostmi HB a BA přesahuje výši částek, které mají být vráceny, uvedenou v rozhodnutí 2008/344.

- 24 Komise tento výpočet zpochybnila a uvedla, že podle jejího názoru celková částka, která má být navržena společností TB, dosahuje výše 14 570 608,06 PLN. Co se týče obou zbývajících společností, tedy společností HB a BA, mají podle ní tyto navrátit částku ve výši 180 678,22 PLN, kdy 118 163,55 PLN má navrátit společnost HB a 62 514,67 PLN společnost BA, přičemž všechny tyto částky musejí být zvýšeny o úroky.
- 25 Příslušné útvary Komise proto Polské republice dopisem ze dne 27. února 2009 opět připomněly, že tato opatření jsou v rozporu s ustanoveními rozhodnutí 2008/344 v rozsahu, v němž hlavní povinnost navracení dotčené podpory nese i nadále společnost TB, a nikoliv, jak stanoví toto rozhodnutí, společnosti HB a BA. V tomtéž dopise Komise krom toho zdůrazňuje, že již zamítla možnost, aby společnost TB částečně navrátila podporu, kterou mají navrátit společnosti HB a BA, takže budou přijata opatření s cílem zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.
- 26 Dne 26. října 2009 polské orgány Komisi zaslaly dopis, ve kterém ji informovaly o zahájení insolvenčního řízení ohledně společnosti HB a o přihláškách pohledávek, které v souladu s rozhodnutím 2008/344 podali všichni věřitelé, aby mohli být uspokojeni v rámci insolvenčních řízení, jejichž předmětem jsou společnosti HB a BA.
- 27 Po této výměně dopisů a různých dalších upomínkách se Komise, jež měla za to, že Polská republika dosud řádně nesplnila povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344, rozhodla podat projednávanou žalobu.

K žalobě

Argumentace účastnic řízení

- 28 Komise zakládá svou žalobu na skutečnosti, že povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344, jež k navrácení dotčené podpory stanoví lhůtu čtyř měsíců od data oznámení, nebyly v souladu s jeho články 3 a 4 okamžitě a řádně splněny. Komise v tomto ohledu uvádí, že více než 21 měsíců poté, co Polská republika obdržela uvedené rozhodnutí, nebyla společnostmi HB a BA navrácena žádná podpora a že Komise každopádně nebyla podle článku 5 téhož rozhodnutí informována o opatřeních přijatých tímto členským státem. Podpůrně Komise poukazuje na skutečnost, že společnost TB vrátila pouze část z celkové částky požadované od GTB. Komise konečně uvádí, že Polská republika neuplatnila žádné výjimečné okolnosti, které by jí bránily řádně splnit povinnosti vyplývající z uvedeného rozhodnutí.
- 29 Ohledně skutečnosti, že povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344 nebyly okamžitě a řádně splněny, Komise zdůrazňuje, že více než 21 měsíců poté, co Polská republika obdržela rozhodnutí 2008/344, nebyla podpora poskytnutá společností BA a HB stále navrácena, takže společnost HB nadále využívá výhody poskytnuté touto podporou. Aby měla Komise za to, že výhoda poskytnutá společnosti BA zanikla, je podle ustálené judikatury a bodu 64 sdělení Komise ze dne 15. listopadu 2007, nazvaného „Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory“ (Úř. věst. C 272, s. 4, dále jen „sdělení z roku 2007“), třeba, aby státní podpora, kterou má společnost BA navrátit, byla přihlášena v rámci insolvenčního řízení ohledně této společnosti, k čemuž podle informací, které má Komise k dispozici, nedošlo.

- 30 Komise dále tvrdí, že některé částky zůstávají patrně neurčité, ačkoli částky, které mají být navraceny všemi příjemci, jsou jasně uvedeny v rozhodnutí 2008/344 a jejich výše byla stanovena na základě informací poskytnutých samotnými polskými orgány. Jelikož Komise obdržela pouze v jediném případě informaci o určité snaze společností HB a BA o přímé navrácení podpory věřiteli, nebyla povinnost těchto společností navrátit částky stanovené v uvedeném rozhodnutí splněna. Útvary Komise mimoto obdržely rozporné informace ohledně výše pohledávek, které mohou být přihlášeny v rámci insolvenčního řízení, jehož předmětem je společnost TB.
- 31 Komise konečně připomíná, že vzhledem k tomu, že podání žaloby na neplatnost na základě čl. 230 druhého pododstavce ES nemá odkladný účinek na povinnost splnit povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344, a tedy na navrácení podpory, která byla shledána protiprávní a neslučitelnou, musí tomuto rozhodnutí být vyhověno bez ohledu na existenci uvedené žaloby, neexistuje-li rozhodnutí Tribunálu vydané podle článku 242 ES, kterým je nařízen odklad vykonatelnosti rozhodnutí o navrácení dotčené podpory.
- 32 Komise se ohledně řádného splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344 dovolává zejména rozsudků ze dne 9. března 1978, *Simmenthal* (106/77, *Recueil*, s. 629, body 17, 18 a 21 až 24), a ze dne 18. července 2007, *Lucchini* (C-119/05, *Sb. rozh. s. I-6199*, body 60 až 62), a uvádí, že právě ustanovení polského insolvenčního práva způsobila značné zpoždění v navrácení dotčené podpory, a zabránila tedy okamžitému splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí. I když je pravda, že polské orgány vznesly ve své korespondenci s Komisí v počáteční fázi řízení otázku „dvojitého navrácení“, nenavrhly nicméně řešení tohoto problému, které by umožnilo zajistit řádné splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí. Návrhy těchto orgánů mají za následek, že náklady navrácení nese především společnost TB,

a nikoliv společnosti HB a BA, což je v rozporu s ustanoveními rozhodnutí 2008/344, která se týkají subjektu, jenž musí nést hospodářské důsledky navrácení dotčené podpory, což nevede k obnovení podmínek hospodářské soutěže.

33 Komise rovněž tvrdí, že polské orgány nepřikročily ani k předběžnému plnění povinností vyplývajících z rozhodnutí tím, že by umožnily příjemcům podpory zaplatit odpovídající částky na vázaný bankovní účet, jak navrhla Komise. I když se tedy Polská republika při naplňování rozhodnutí 2008/344 setkala s obtížemi, nemění to nic na tom, že nesplnila svou povinnost navrhnout přiměřená alternativní řešení, nesouhlasila s návrhem splnit předběžně povinnosti vyplývající z tohoto rozhodnutí a neuznala skutečnost, že Komise jasně zamítla možnost vymáhat od společnosti TB částky dotčené podpory, jež mají být navráceny dceřinými společnostmi této společnosti.

34 Komise ohledně výtky vycházející z toho, že neexistují mimořádné okolnosti bránící Polské republice v řádném splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344, připomíná, že k odůvodnění nesplnění povinností vyplývajících z rozhodnutí o navrácení podpory může dotčený členský stát uplatňovat pouze argumenty prokazující absolutní nemožnost tomuto rozhodnutí vyhovět. Potýká-li se členský stát při plnění povinností vyplývajících z takového rozhodnutí s neočekávanými a nepředvídatelnými obtížemi nebo si uvědomí následky, které Komise nevzala v úvahu, je podle článku 28 sdělení z roku 2007 povinen tyto problémy předložit Komisi k posouzení a navrhnout vhodné změny dotčeného rozhodnutí. V takovém případě musejí Komise a členský stát podle zásady loajální spolupráce, jíž je veden zejména článek 10 ES, spolupracovat v dobré víře za účelem překonání obtíží a zároveň dodržovat ustanovení Smlouvy o ES, zejména pak ta, která se týkají podpor.

- 35 Komise, která odkazuje na ustálenou judikaturu Soudního dvora a rovněž na bod 29 sdělení z roku 2007, uvádí, že i když je pravda, že se polské orgány potýkaly s technickými a právními obtížemi, neuplatnily nicméně „absolutní nemožnost“ splnit povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344. Kritérium absolutní nemožnosti není splněno, pakliže členský stát uplatňuje právní, politické a praktické okolnosti, které mu brání splnit povinnosti vyplývající z dotčeného rozhodnutí, aniž se však pokusil získat podporu zpět nebo Komisi předložil přiměřená náhradní řešení pro splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí, která by umožňovala obtíže překonat. Polské orgány přitom v projednávané věci nenavrhly žádné uspokojivé řešení k vyřešení problému „dvojího navrácení“.
- 36 Polská republika nejprve uvádí, že v okamžiku vyhotovování její žalobní odpovědi byli všichni dlužníci dotčené podpory, tedy společnosti TB, HB a BA, v insolvenčním řízení a že všichni věřitelé, jejichž pohledávky se týkají státní podpory uvedené v rozhodnutí 2008/344, přihlásili své pohledávky, aby byli v rámci těchto jednotlivých řízení uspokojeni. Tento členský stát tvrdí, že Komisi poskytl všechny nezbytné informace o uvedených insolvenčních řízeních, takže lze legitimně tvrdit, že povinnosti vyplývající z uvedené rozhodnutí již byly v plném rozsahu splněny v souladu s jeho obsahem.
- 37 Polská republika tvrdí, že na tento závěr nemá skutečnost, že celková částka uvedená v rozhodnutí 2008/344 nebyla navrácena, žádný vliv, jelikož všechny pohledávky byly přihlášeny v insolvenčním řízení týkajícím se majetkové podstaty všech dlužníků uvedených Komisí, a další navrácení dotčené podpory přitom musí být provedeno v souladu s vnitrostátním právem v rámci probíhajících insolvenčních řízení. Tento argument vychází ze znění čl. 14 odst. 3 nařízení č. 659/1999, podle kterého se navrácení provede v souladu s postupy vnitrostátního práva dotyčného členského státu.

- 38 Polské orgány mimoto uvádí, že i když dosud provedené platby nejsou považovány za navrácení dotčené podpory, nesmí to mít vliv na závěr, podle kterého byly povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344 splněny podáním přihlášek věřitelů v rámci jednotlivých probíhajících insolvenčních řízeních, tedy na závěr, jenž je potvrzen bodem 64 sdělení z roku 2007.
- 39 Polská republika rovněž napadá stanovisko Komise týkající se „dvojitěho navrácení“ a zdůrazňuje, že neprezentovala problémy spojené s plněním povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344 jako problémy, které znemožňují navrácení dotčené podpory, nýbrž jako problémy znamenající, že tato podpora bude navržena dvakrát, což by mohlo mít za následek zahájení insolvenčního řízení s podniky, které za nabytá aktiva zaplatily tržní cenu, a neměly tedy v důsledku toho ze státní podpory poskytnuté společnosti TB žádný prospěch. Tato otázka odpovídá předmětu sporu projednávaného Tribunálem, v jehož rámci Polská republika podrobně vysvětlila důvod, proč se Komise podle jejího názoru dopustila pochybení, když rozšířila odpovědnost za navrácení podpory na třetí osoby, tedy na společnosti HB a BA.
- 40 Cílem návrhu zaslaného Komisi dne 25. ledna 2008 bylo podle Polské republiky zabránit situaci, kdy by správce majetkové podstaty společnosti TB, jenž má k dispozici dostatečné zdroje k uspokojení všech přihlášených pohledávek, nemohl odmítnout úhradu pohledávek, které byly přihlášeny v insolvenčním řízení této společnosti, ačkoli by tato platba neměla žádný vliv na povinnost zajistit navrácení týchž částek společnostmi HB a BA. Tento členský stát se v tomto ohledu opírá o výše uvedené usnesení Huta Buczek v. Komise, které s ohledem na právo Unie především potvrzuje možnost splnit povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344 v souladu s uvedeným návrhem polských orgánů.

- 41 Polská republika krom toho považuje výtku Komise, která se týká nesplnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344 ve lhůtě stanovené v čl. 4 odst. 2 tohoto rozhodnutí, za neopodstatněnou, neboť Komise nestanovila konečné datum pro splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí. Nelze totiž mít za to, že uplynutí lhůty čtyř měsíců, počítané ode dne přijetí uvedeného rozhodnutí, představuje konečné datum pro splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí. Tato lhůta, uvedená v bodě 42 sdělení z roku 2007, ukazuje jasně nutnost co možná nejrychlejšího splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí Komise, avšak nemůže být závazná. Komise měla s ohledem na zvláštní okolnosti projednávané věci stanovit jinou lhůtu, kterou by bylo možné považovat za závaznou, což neučinila.
- 42 V odpověď na tyto argumenty Komise ve své replice setrvává na veškeré argumentaci, kterou uvedla ve své žalobě. Komise dále uvádí, že jakýkoli dokument předložený Soudnímu dvoru nebo Komisi po podání žaloby, tedy po 17. srpnu 2009, musí být pro posouzení nesplnění povinností Polské republiky každopádně považován za irelevantní.
- 43 Komise mimoto zpochybňuje argument Polské republiky, podle kterého nestanovila konečné datum pro splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344. Komise vychází z bodu 53 rozsudku ze dne 14. prosince 2006, Komise v. Španělsko (C-485/03 až C-490/03, Sb. rozh. s. I-11887), a tvrdí, že lhůty jasně vyplývají z tohoto rozhodnutí a že jsou přiměřené pro účely posouzení nesplnění povinností.
- 44 Komise má dále za to, že Polská republika odkazuje na informace a události následující po podání žaloby, jež ostatně prokazují pouze přihlášení pohledávek za majetkovou podstatou společnosti TB, a nikoliv jejich uspokojení.

- 45 Tento orgán konečně uvádí, že podle ustálené praxe, založené na bodech 66 a 67 sdělení z roku 2007, musejí vnitrostátní orgány pověřené plněním povinností vyplývajících z rozhodnutí o navrácení podat v případě navrácení podpory příjemcem v úpadku odvolání proti každému rozhodnutí insolvenčního správce nebo insolvenčního soudu, kterým je příjemci v platební neschopnosti povoleno pokračovat v činnostech i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí o tomto navrácení. Vnitrostátní soudy by v takové situaci měly zohlednit nutnost zajistit okamžité a řádné splnění povinností vyplývajících z dotčeného rozhodnutí. Komise je proto toho názoru, že vnitrostátní soudy v případě nenavrácení dotčené podpory v plné výši příjemcům v platební neschopnosti nesmějí umožnit pokračovat v činnosti. Je-li mimoto věřitelskému výboru navržen plán pokračování činností příjemce, mohou uvedené orgány tento plán přijmout pouze tehdy, je-li vypracován tak, aby podpora byla navržena v plné výši ve lhůtě stanovené rozhodnutím o navrácení.
- 46 Polská republika ve své duplice setrvává na své argumentaci směřující k zamítnutí žaloby Komise v plném rozsahu.
- 47 Tento členský stát mimoto opakuje, že Komisi poskytl všechny nezbytné informace, i když tak učinil prostřednictvím své žalobní odpovědi. Vzhledem k tomu, že Komise ve své replice neuvedla, že některé informace, mezi než patří i insolvenční návrh společnosti HB, poukázaly na okolnosti nebo nové skutečnosti, které nebyly předtím známy, není tvrzení Komise, že sdělené informace pro projednávanou věc nejsou relevantní z toho důvodu, že byly sděleny po podání žaloby, odůvodněné, neboť tyto informace byly Komisi k tomuto datu známy.
- 48 Uvedený členský stát dále uvádí, že datum 17. srpna 2009, které Komise uvedla jako datum uplynutí lhůty poskytnuté tomuto členskému státu pro splnění povinností

vyplývající z rozhodnutí 2008/344, vůbec nezohledňuje zvláštní okolnosti související s splněním ; z tohoto rozhodnutí, když takové datum musí být spíše považováno za datum, kdy Komise ukončila vypracování své žaloby.

Závěry Soudního dvora

K porušení článků 3 a 4 rozhodnutí 2008/344

- ⁴⁹ Polská republika má za to, že Komise nestanovila konečné datum pro splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí 2008/344. Vzhledem k tomu, že lhůta čtyř měsíců, počítaná ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, nemůže být podle Polské republiky závazná, nelze podle ní uplynutí takové lhůty považovat za konečné datum pro splnění povinností vyplývajících z tohoto rozhodnutí.
- ⁵⁰ V tomto ohledu je třeba připomenout, že den rozhodný pro posouzení nesplnění povinnosti na základě čl. 88 odst. 2 druhého pododstavce ES může být, ačkoli Polská republika tvrdí opak, pouze den uvedený v rozhodnutí, jehož nedodržení je předmětem sporu, nebo případně den, který Komise stanovila později, a to z toho důvodu, že toto ustanovení neupravuje, na rozdíl od článku 226 ES, postup před zahájením soudního řízení, v důsledku čehož Komise nevydává odůvodněné stanovisko, jímž by členským státům byla stanovena lhůta pro dosažení souladu s jejím rozhodnutím (rozsudky ze dne 3. července 2001, Komise v. Belgie, C-378/98, Recueil, s. I-5107, bod 26; ze dne 2. července 2002, Komise v. Španělsko, C-499/99, Recueil, s. I-6031, bod 28; ze dne

1. června 2006. Komise v. Itálie, C-207/05, bod 31, a ze dne 5. října 2006, Komise v. Francie, C-232/05, Sb. rozh. s. I-10071, bod 32).

- 51 V projednávané věci čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 2008/344 stanoví lhůtu čtyř měsíců, a to ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, k tomu, aby Polská republika mohla přijmout opatření nezbytná k zajištění navrácení dotčené podpory. Při neexistenci nové lhůty stanovené Komisí je tedy třeba tuto lhůtu považovat za relevantní pro posouzení vytýkaného nesplnění povinnosti.
- 52 Předseda Soudu nicméně usneseními ze dne 13. února 2008 odložil na návrh společností BA a HB vykonatelnost rozhodnutí 2008/344 až do přijetí usnesení, jimiž budou ukončena řízení o návrzích na nařízení předběžných opatření. Oběma výše uvedenými usneseními, Buczek Automotive v. Komise a Huta Buczek v. Komise, zamítl předseda Soudu návrhy na nařízení předběžných opatření společností BA a HB, což v případě společností BA a HB umožnilo prodloužit lhůtu stanovenou v čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 2008/344.
- 53 Po tomto upřesnění je však nutné konstatovat, že jednání polských orgánů nevedlo po uplynutí uvedené lhůty k zajištění navrácení dotčené podpory těmito příjemci.
- 54 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak uvedla Komise, že zrušení protiprávní podpory prostřednictvím jejího navrácení je logickým důsledkem konstatování její protiprávnosti a tento důsledek nemůže záviset na tom, v jaké formě byla podpora poskytnuta (viz zejména rozsudky ze dne 10. června 1993, Komise v. Řecko, C-183/91, Recueil, s. I-3131, bod 16; ze dne 27. června 2000, Komise v. Portugalsko, C-404/97, Recueil, s. I-4897, bod 38, a ze dne 22. prosince 2010, Komise v. Slovensko, C-507/08, Sb. rozh. s. I-13489, bod 42).

- 55 Členský stát, jemuž je určeno rozhodnutí, které jej zavazuje k zajištění navrácení protiprávních podpor, je proto podle článku 249 ES povinen přijmout veškerá opatření k zajištění splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí (viz rozsudky ze dne 12. prosince 2002, Komise v. Německo, C-209/00, Recueil, s. I-11695, bod 31; ze dne 26. června 2003, Komise v. Španělsko, C-404/00, Recueil, s. I-6695, bod 21, a výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 42). Musí dosáhnout skutečného vrácení dlužných částek (viz zejména rozsudek ze dne 12. května 2005, Komise v. Řecko, C-415/03, Sb. rozh. s. I-3875, bod 44, a výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 42).
- 56 Podle ustálené judikatury mimoto platí, že povinnost členského státu zrušit podporu, již Komise považuje za neslučitelnou se společným trhem, má za cíl obnovení předchozí situace na trhu Unie (rozsudky ze dne 4. dubna 1995, Komise v. Itálie, C-350/93, Recueil, s. I-699, bod 21, a ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, C-75/97, Recueil, s. I-3671, bod 64). Dokud není podpora navrácena, příjemce této podpory si může ponechat prostředky pocházející z podpory, jež byla prohlášena za neslučitelnou, a těžit tak z ní vyplývající neoprávněné konkurenční výhody (výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 47).
- 57 Členský stát, který je na základě takového rozhodnutí Komise povinen zajistit navrácení protiprávních podpor, si může zvolit prostředky, jimiž tuto povinnost splní, pakliže zvolená opatření neohrozí působnost a účinnost práva Unie (výše uvedený rozsudek Komise v. Německo, bod 34; rozsudek ze dne 20. května 2010, Scott a Kimberly Clark, C-210/09, Sb. rozh. s. I-4613, bod 21, jakož i výše uvedený rozsudek Komise v. Slovensko, bod 51).
- 58 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že členský stát své povinnosti zajistit navrácení podpory může dostát pouze tehdy, jsou-li opatření, která přijme, vhodná k znovuzavedení obvyklých podmínek hospodářské soutěže, které byly narušeny protiprávní podporou, jejíž navrácení je nařízeno rozhodnutím Komise (výše uvedené rozsudky Komise v. Německo, bod 35, a Scott a Kimberly Clark, bod 22).

- 59 Mimoto se podle čl. 14 odst. 3 nařízení č. 659/99 zpětný výběr protiprávní podpory, uložený v rozhodnutí Komise, provede bezodkladně a v souladu s postupy vnitrostátního práva dotyčného členského státu, za předpokladu, že umožňují okamžité a řádné splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí.
- 60 Naproti tomu je třeba připomenout, že podle judikatury týkající se podniků, které jsou příjemci podpor prohlášených za neslučitelné se společným trhem a které se dostaly do úpadku, lze obnovení předchozí situace a vyloučení narušení hospodářské soutěže vyplývajícího z protiprávně poskytnutých podpor v zásadě dosáhnout zapsáním pohledávky týkající se vrácení dotyčných podpor na seznam pohledávek (rozsudky ze dne 15. ledna 1986, Komise v. Belgie, 52/84, Recueil, s. 89, bod 14; ze dne 21. března 1990, Belgie v. Komise, zvaný „Tubemeuse“, C-142/87, Recueil, s. I-959, body 60 až 62, a ze dne 29. dubna 2004, Německo v. Komise, C-277/00, Recueil, s. I-3925, bod 85).
- 61 Právě s ohledem na tyto zásady je třeba posoudit argumentaci Polské republiky.
- 62 Uvedený členský stát zaprvé tvrdí, že všichni dlužníci dotčené podpory byli v insolvenčním řízení a všichni věřitelé, jejichž pohledávek se týká uvedená podpora, přihlásili tyto pohledávky, aby byli v rámci těchto jednotlivých řízení uspokojeni. Polské orgány Komisi informovaly o insolvenčních návrzích týkajících se těchto dlužníků a s tím souvisejících přihlášek pohledávek, takže povinnosti vyplývající z rozhodnutí 2008/344 byly v plném rozsahu splněny v souladu s jeho obsahem.
- 63 V tomto ohledu je nutné konstatovat, že pokud jde o insolvenční řízení, nacházela se v něm ke dni uplynutí lhůty stanovené v čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 2008/344 a s ohledem na prodloužení této lhůty odložením vykonatelnosti uvedeného rozhodnutí

předsedou Soudu, pouze společnost TB, jelikož insolvenční návrh byl podán dne 16. srpna 2006. Insolvenční návrhy společností BA a HB byly podány dne 25. června 2008 a dne 29. dubna 2009, tedy po uplynutí uvedené lhůty.

- 64 Z toho plyne, že Polská republika neposkytla v uvedené lhůtě dokumenty umožňující Komisi dospět k závěru, že platební neschopnost GTB a její ukončení činnosti byly natolik definitivní a kompletní, že k dosažení souladu s rozhodnutím 2008/344 mohlo stačit pouze zapsání pohledávek týkajících se navrácení podpor na seznam pohledávek společností této skupiny.
- 65 V případě společností BA a HB tudíž nelze použít judikaturu týkající se příjemců podpor, kteří jsou v úpadku, takže přihlášení uvedených pohledávek po uplynutí výše uvedené lhůty nepředstavuje řádné splnění povinností, jež pro Polskou republiku vyplývají z článků 4 a 5 rozhodnutí 2008/344.
- 66 Ohledně společnosti TB je třeba konstatovat, že Polská republika dopisem ze dne 13. června 2008 informovala Komisi, že v dubnu 2008 byla společností TB navrácena částka ve výši přibližně 13 milionů PLN, a takové navrácení přitom bylo uskutečněno na základě rozhodnutí 2008/344.
- 67 I za předpokladu, že by tato částka mohla být považována za navrácení dotčené podpory na základě rozhodnutí 2008/344, nic to v tomto ohledu nemění na tom, že neodpovídá částkám, které mají být navráceny, stanoveným tímto rozhodnutím.

- 68 Zadruhé, ohledně okolností, jichž se Polská republika dovolává za účelem odůvodnění nesplnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344, a tudíž nenavrácení dotčené podpory poskytnuté GTB, tento členský stát uvádí, že zpoždění v navrácení této podpory je zejména způsobeno použitím ustanovení polského procesního práva, jež se týkají úpadku a ustanovení tohoto rozhodnutí, což vyvolalo nebezpečí dvojího uspokojení pohledávek. Polská republika mimoto uvádí ostatní právní, politické a praktické obtíže způsobené plněním povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí.
- 69 V tomto ohledu je třeba připomenout ustálenou judikaturu, podle níž je jediným důvodem, kterého by se členský stát mohl dovolávat na obranu proti žalobě pro nesplnění povinností podané Komisi na základě čl. 88 odst. 2 ES, důvod, jenž vychází z absolutní nemožnosti řádného splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2008, Komise v. Francie, C 214/07, Sb. rozh. s. I 8357, bod 44, a výše uvedený rozsudek Komise v. Slovensko, bod 43).
- 70 Z téže judikatury přitom vyplývá, že podmínka absolutní nemožnosti splnění ; z rozhodnutí není splněna, jestliže žalovaný členský stát Komisi pouze oznámí právní, politické nebo praktické obtíže spojené s plněním povinností vyplývajících z uvedeného rozhodnutí, aniž vůči dotčeným podnikům za účelem navrácení podpory přijme skutečná opatření nebo Komisi navrhne alternativní způsoby splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí, které by umožnily překonání obtíží (viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 14. prosince 2006, Komise v. Španělsko, bod 74, a ze dne 13. listopadu 2008, Komise v. Francie, bod 46).
- 71 V projednávaném sporu je nutné konstatovat, že i když se Polská republika dovolává „vážných obtíží“, „problémů“ a „značných překážek“ při plnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344, sama ve svém písemném vyjádření vysvětlovala, že existující problémy podle jejího názoru neznemožňují navrácení dotčené podpory.

- 72 Mimoto je ohledně argumentu uvedeného členského státu, jenž vychází z potenciálního nebezpečí dvojího navrácení, třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora nemůže obava z vnitřních obtíží v rámci plnění povinností vyplývajících z rozhodnutí v oblasti navrácení státní podpory prohlášené za neslučitelnou se společným trhem odůvodnit skutečnost, že členský stát nerespektuje povinnosti, jež pro něj vyplývají z práva Unie (viz v tomto smyslu zejména rozsudky ze dne 7. prosince 1995, Komise v. Francie, C-52/95, Recueil, s. I-4443, bod 38; ze dne 9. prosince 1997, Komise v. Francie, C-265/95, Recueil, s. I-6959, bod 55; ze dne 29. ledna 1998, Komise v. Itálie, C-280/95, Recueil, s. I-259, bod 16, a ze dne 18. října 2007, Komise v. Francie, C-441/06, Sb. rozh. s. I-8887, bod 43).
- 73 Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba konstatovat, že jednání polských orgánů po uplynutí lhůty stanovené v čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 2008/344 a v případě společností BA a HB, s ohledem na prodloužení této lhůty z důvodu odkladu vykonatelnosti uvedeného rozhodnutí předsedou Tribunálu v rámci řízení o návrzích na nařízení předběžných opatření, nevedlo ke skutečnému navrácení dotčené podpory, a obvyklé podmínky hospodářské soutěže proto v této lhůtě nebyly obnoveny.

K porušení článku 5 rozhodnutí 2008/344

- 74 Soudní dvůr nemusí přezkoumávat návrhové žádání založené na článku 5 rozhodnutí 2008/344, které směřuje k tomu, aby bylo rozhodnuto v neprospěch Polské republiky z toho důvodu, že Komisi neinformovala o přijatých opatřeních a o těch opatřeních, jež hodlá přijmout za účelem vyhovění tomuto rozhodnutí, a to právě vzhledem k tomu, že tento členský stát tyto povinnosti ve stanovené lhůtě neprovedl (viz zejména rozsudek ze dne 20. září 2007, Komise v. Španělsko, C-177/06, Sb. rozh. s. I-7689, bod 54, a výše uvedený rozsudek ze dne 13. listopadu 2008, Komise v. Francie, bod 67).

75 Je proto třeba konstatovat, že Polská republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala veškerá opatření nezbytná k zajištění splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí 2008/344, nesplnila povinnosti, jež pro ni vyplývají z čl. 249 čtvrtého pododstavce ES a z článků 3 a 4 uvedeného rozhodnutí.

K nákladům řízení

76 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Polská republika neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) **Polská republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala veškerá opatření nezbytná k zajištění splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí Komise 2008/344/ES ze dne 23. října 2007 o státní podpoře C 23/06 (ex NN 35/06), kterou Polsko poskytlo výrobcí oceli skupině Technologie Bucek, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 249 čtvrtého pododstavce ES a z článků 3 a 4 uvedeného rozhodnutí.**

- 2) **Polské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.